ÄÄNEKOSKI
Tulevaisuus asuu täällä

HÄRÄNVIRRANPUISTON ASEMAKAAVAN MUUTOS

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

(MRL 63 §)

10.1.2019, päivitetty 28.3.2022

Äänekosken kaupunki
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

Vaihde: 020 632 2000
www.aanekoski.fi
kirjaamo@aanekoski.fi

1. SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualueena on Markkamäen omakotitaloalueen ja Äänekosken sataman välinen alue noin 1,5 km Äänekosken keskustasta pohjoiseen. Alue muodostuu viheralueesta (Häränvirranpuisto) sekä pääosin toteutumatta jääneistä kerrostalo-, koulun ja julkisten lähipalvelurakennusten tonteista. Suunnittelualueen koko on noin 16,7 ha.

Asemakaavoitettavasta alueesta pieni osa oli mukana liikuntapuiston asemakaavan muutoksen ensimmäisessä kaavaluonnoksessa, joka oli nähtävillä v. 2012. Asemakaavaprosessin aikana kaava-alueeseen ilmeni isoja laajennustarpeita, joten koko kaavamuutosalue päätetiin jakaa kolmeksi erilliseksi asemakaavamuutokseksi (Liikuntapuiston asemakaavan muutos, Häränvirranpuiston asemakaavan muutos ja Keskuskadun ympäristön asemakaavan muutos). Häränvirranpuiston asemakaavan muutos käynnistettiin alusta ja sen vireilletulosta päätettiin kaavoituskatsaus 2019 yhteydessä.

Suunnittelualueen sijainti ja rajaus on esitetty kansilehdellä. Rajaus voi täsmentyä suunnittelun edetessä.

2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Kaavamuutoksen tavoitteena on tutkia Mämmensalmentien varressa toteutumatta jääneiden kerrostalotonttien ja lähipalvelujen tontin sekä lähellä satamaa toteutumatta jääneen koulun tontin käyttötarkoitukset. Voimassa olevassa asemakaavassa kerrostalorakentamiseen varatut alueet ovat maastonmuodoiltaan haastavia kerrostalorakentamista ajatellen. Vuonna 2017 hyväksytyssä Äänekoski 2030 osayleiskaavassa toteutumatta jääneiden kerrostalo- ja palvelujen korttelialueet on esitetty muutettavan pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi sekä lähivirkistysalueeksi. Kaavamuutoksen yhteydessä on tarkoitus tarkistaa Häränvirranpuiston ympäristössä katualueiden varauksia sekä päivittää vanhentuneet kaavamerkinnät ja -määräykset ajantasalle.

Kaavahankeen valmistelun yhteydessä on kaavahankkeelle nostettu uusi tavoite edellisten rinnalle. Suunnittelualueen toteutumatonta koulun tonttia on käytetty vuosien saatossa veneiden avoimeen säilytykseen ja vuonna 2021 alueelle on rakennettu myös venehalli. Esille nousseen tarpeen huomioimiseksi on kaavavalmistelun yhteydessä nostettu uutena tavoitteena tarkastella sataman läheisen alueen osoittamista satamatoimintaa tukeviin ja satama-aluetta kehittäviin toimintoihin.

3. SUUNNITTELUTILANNE

3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

3.2. Maakuntakaava

Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2017 ja se on tullut voimaan 26.1.2018.

Koko Keski-Suomi on maakuntakaavassa osoitettu biotalouteen tukeutuvaksi alueeksi. Äänekosken ja Suolahden taajamat muodostavat alueen seutukeskuksen / kuntakeskuksen (ruskea ympyrä), jonka sisälle suunnittelualue sijoittuu. Suunnittelualue on osa seudullisesti merkittävää tiivistettävää taajamaa (ruskea ruuturasteri). Lisäksi alue on kulttuuriympäristön vetovoima-alue -merkinnän (ruskea vinorasteri) sisällä.

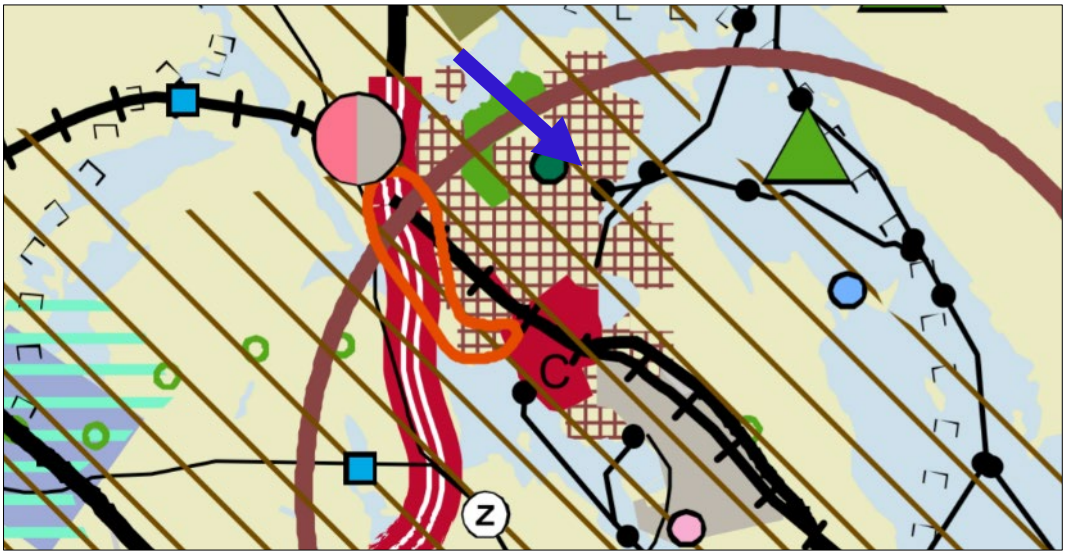

Kuva 1. Ote tarkistetusta Keski-Suomen maakuntakaavasta. Suunnittelualueen sijainti on osoitettu sinisellä nuolella.

3.3. Yleiskaava

Äänekoski 2030 osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 29.5.2017 ja se on saanut lainvoiman heinäkuussa 2017. Osayleiskaavassa suunnittelualue on pääosin osoitettu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AP). Lisäksi alueelle on osoitettu kerrostalovaltaista asuntoaluetta (AK) ja lähivirkistysaluetta (VL). Mämmensalmentietä ja Vellamontietä pitkin on osoitettu pyöräilyn pääväylät. Alueen läpi on osoitettu viheryhteystarve -merkinnät (vihreä nuoli). Alueelle on osoitettu lisäksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo 9 ja luo 16).

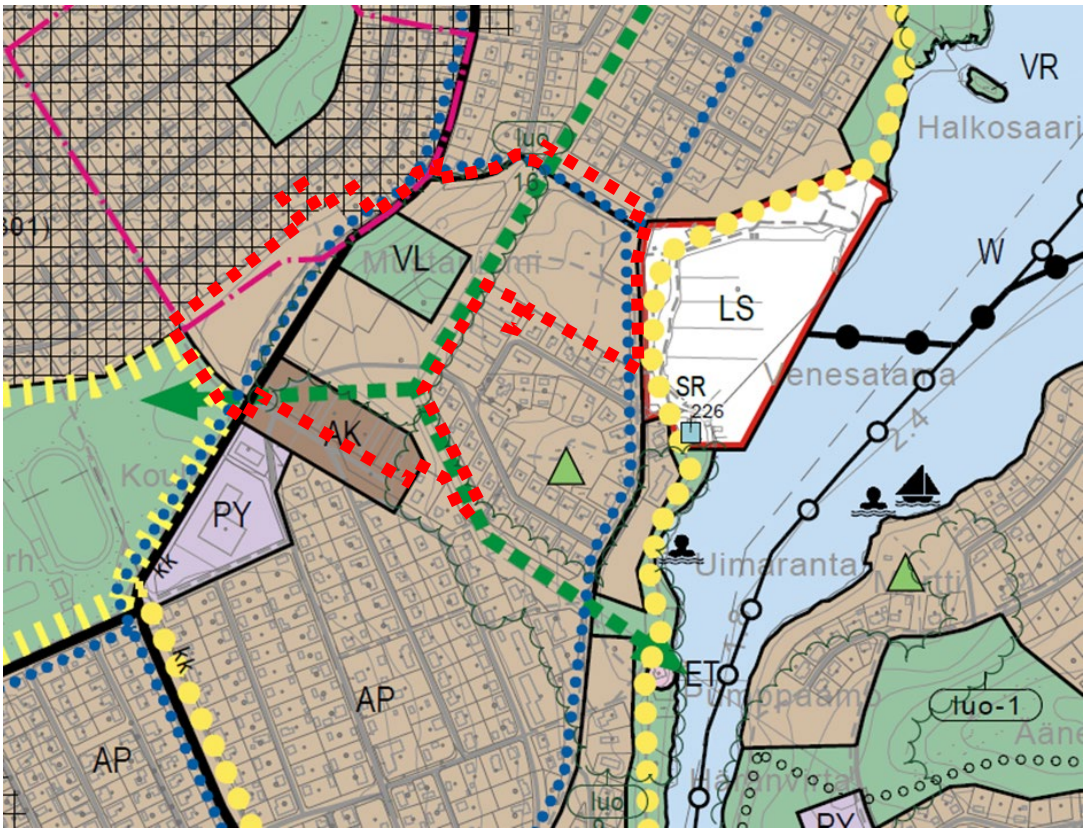

Kuva 2. Ote Äänekoski 2030 osayleiskaavasta. Suunnittelualueen likimääräinen rajaus on osoitettu punaisella.

Äänekosken maankäytön rakennemalli 2022 (Rakenneyleiskaavan päivitys 2019)

Äänekosken rakenneyleiskaavan päivitys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.11.2019, 72 §. Kaava on oikeusvaikutukseton. Suunnittelualue on kokonaisuudessaan osoitettu kehitettävä kaupunkimainen alue -merkinnällä (sininen katkoviiva) ja kehittyvä, kaupunkikeskuksen läheinen alue -merkinnällä (oranssi ruuturasteri).

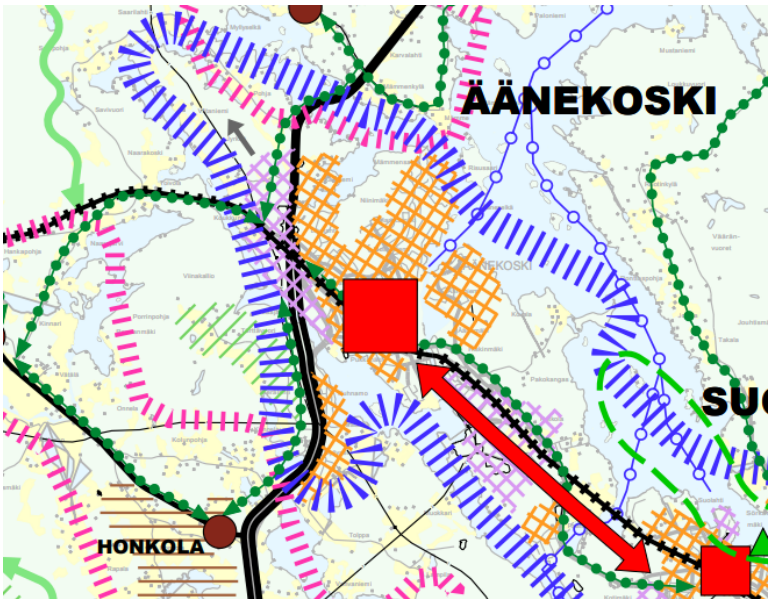

KEHITETTÄVÄ KAUPUNKIMAINEN ALUE

Äänekosken kaupunkikeskuksen ja Suolahden kaupunkimaisen keskuksen lähialueineen muodostama alue. Maankäyttö tiivistyy Äänekosken ja Suolahden välisellä vyöhykkeellä nauhamaiseksi taajamarakenteeksi.

KEHITTYVÄ, KAUPUNKIKESKUKSEN LÄHEINEN ALUE

Nämä alueet tukevat keskusta-alueisiin sijoittuvia palveluita ja ovat pääasiassa asumiseen painottuvia alueita.

Kuva. *Ote rakenneyleiskaavasta ja määräyksistä.*

3.4. Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa 23.4.1954, 24.9.1966, 25.4.1972, 10.11.1975, 25.11.1993, 21.11.1994 ja 26.5.2003 hyväksytyt/vahvistetut asemakaavat.

Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu asuntokerrostalojen korttelialuetta (AK) sekä yhdistettyjen liike- ja asuntokerrostalojen korttelialuetta (ALK). Alueelle on osoitettu myös opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO) ja julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue (YL). Lisäksi alueelle on osoitettu puistoaluetta (P), palloilukenttä (UP), lähivirkistysaluetta (VL) sekä leikkikenttä (VK).

Kuva 3. Ote voimassa olevasta asemakaavasta. Suunnittelualue on rajattu punaisella.

3.5. Muut selvitykset ja suunnitelmat

Aiemmat selvitykset ja suunnitelmat

- Äänekoski 2030 osayleiskaavan aineisto
- Rakenneyleiskaava 2016 aineisto
- Rakennusinventointi 2006, Keski-Suomen museo / Juuso Väisänen
- Luontoselvitys Äänekosken Häränvirrantie (Noora Vartija, Teemu Nieminen, Agriborealis osk. 2018)
- Luontoselvitys Kortteli 5201 (TMI Pohjanmaan luontotieto, Terhi Ala-Risku, 2014)

4. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Valtion ja kuntien viranomaisten tulee toiminnassaan ottaa huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja edistää niiden toteutumista. Viranomaisten on myös arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kannalta. Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ja alueen erityispiirteistä arvioidaan tätä kaavahanketta koskevat tavoitteet.

Kaavan vaikutukset kohdistuvat naapurikiinteistöihin, sosiaalisiin ja yhdyskuntataloudellisiin vaikutuksiin sekä ympäristöllisiin ja liikenteellisiin vaikutuksiin. Vaikutusten esiintyminen ja arviointi tapahtuu asiantuntijoiden, viranomaisten, maanomistajien, asukkaiden ja suunnittelijoiden kanssa yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa. Kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat ja inventoinnit sekä kartat. Vaikutusten arvioinnissa verrataan kaavan mukaista tilannetta ja sen asetettuja tavoitteita nykytilanteeseen Vaikutusten arviointia tehdään läpi kaavaprosessin.

Kaavan vaikutuksia arvioidaan seuraavien ominaisuuksien osalta:

1) Ympäristölliset vaikutukset (pintavedet, luonto ja eläimistö)
2) Sosiaaliset ja yhdyskuntataloudelliset vaikutukset (asukkaiden arkielämän laatu, turvallisuus, viihtyisyys, yhdyskuntatekniset kustannukset)

3) Liikenteelliset vaikutukset (yhdyskuntarakenne, liikkumismuodot, raskas liikenne, kevyt liikenne ym.)
4) Vaikutukset rakennettuun ympäristöön (rakennuskulttuuri, maisema- ja taajamakuva)
5) Ilmastonmuutos (yhdyskuntarakenne, liikenne, energia)

Vaikutusten arviointi suoritetaan kaavaselostuksessa kaavoittajan toimesta.

5. OSALLISET

Osallisia ovat alueen maanomistajat, asukkaat ja yrittäjät sekä muut, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee. Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

Kaavahankkeessa osallisia ovat:

- Suunnittelualueen ja lähiympäristön maanomistajat, yritykset, yhdistykset, vuokramiehet ja asukkaat sekä muut asianosaiset

- Asiantuntijaviranomaiset ja verkonjakajat
    - Kaupunkirakennelautakunta
    - Ympäristölautakunta
    - Vapaa-aikalautakunta
    - Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
    - Keski-Suomen liitto
    - Äänekosken Energia Oy
    - Keski-Suomen alueellinen vastuumuseo (Keski-Suomen museo)
    - Keski-Suomen pelastuslaitos
    - Elenia Verkko Oy

- Seurat ja yhdistykset
    - Äänekosken Yrittäjät ry
    - Vanhan Äänekosken Kotiseutuyhdistys ry
    - Ala-Keiteleen luonnonystävät ry

6. OSALLISTUMISEN JA VUOROVAIKUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

<u>Tiedottaminen</u>

Kaavan vireille tulosta ja nähtävillä oloista tiedotetaan kaupungin kotisivuilla ja kaupungin ilmoituslehdessä (Pikkukaupunkilainen ja helmikuusta 2022 lähtien myös Äänekosken Kaupunkisanomat Äks) ja erillistiedoksiannolla mahdollisille ulkopaikkakuntalaisille osallisille.

<u>Kaavaluonnos</u>

Kaavan luonnosaineisto (kaavakartta ja kaavaselostus liitteineen) asetetaan nähtäville MRA 30 §:n mukaisesti kaupungin kotisivuille (www.aanekoski.fi) ja Äänekosken kaupungintalolle (aula).

Luonnosvaiheen aikana osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavasta kirjallisesti kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

<u>Kaavaehdotus</u>

Kaavaehdotus pidetään virallisesti nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 30 päivää kaupungin kotisivuilla ja Äänekosken kaupungintalolla (aula).

Osallisilla on mahdollisuus antaa muistutus kaavaehdotuksesta. Kaavaehdotuksesta annettu muistutus tulee toimittaa kirjallisena kuulutuksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kaupungin perusteltu kannanotto (vastine) esitettyyn muistutukseen. Kaavasta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta.

Hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavaehdotuksen. Kaupunginvaltuuston päätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

7. KAAVAN LAATIJA JA AIKATAULU

Asemakaavahanke laaditaan kaupungin omana työnä. Kaavoitustyö käynnistettiin vuonna 2019. Kaavaluonnos on tavoitteena asettaa nähtäville kevään 2022 aikana ja kaavaehdotus ajoittuu loppuvuoteen 2022. Kaavan hyväksyminen ajoittuisi vuodelle 2023.

8. YHTEYSTIEDOT

Äänekosken kaupunki / Kaavoituspalvelut
Hallintokatu 4
44100 ÄÄNEKOSKI

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi, p. 020 632 2035
Kaavasuunnittelija Carita Kosonen, p. 020 632 2036
Suunnitteluavustaja Paula Junikka, p. 0400 115 240

Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa. etunimi.sukunimi@aanekoski.fi